Nº. 168. ANNO 1850. **ARNHEMSCHE COURANT.** **Woensdag 28 Augustus.**

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 23 *aug*. In het Groothertogdom Darmstad zullen de Kamers den 10den der volgende maand geopend worden. Dit zal ook eerstdaags in het Groothertogdom Baden geschieden, waar echter, tegen alle verwachting, de staat van beleg weder voor den tijd van eene maand verlengd is. De wetgevende Kamers zullen dus weder beraadslagen kunnen onder de bescherming der Pruisische bajonetten. Dit stemt volkomen overeen met hetgeen wij gisteren en heden hier zagen, waar, terwijl in de Paulskerk tegen het gebruik der wapenen gesproken werd, weinige schreden van daar, soldaten in de kunst des oorlogs geoefend werden! — Dat overigens de Badensche Kamers bijeen geroepen zijn, is toe te schrijven aan de omstandigheid, dat de regering geld noodig heeft. Zonder deze behoefte, die hier overal in ruime mate bestaat; zoude het niemand in Duitschland meer invallen, Kamers bijeen te roepen.

— Het vredes-congres heeft zich heden onledig gehouden met het 3de art. van het programma, tot onderwerp hebbende de aandacht der regeringen te vestigen op de noodzakelijkheid eener algemeene en gelijktijdige afdanking der staande legers, voor zoo verre zoodanige maatregel bestaanbaar mogt zijn met de inwendige rust en veiligheid des staats.

Ten gunste van dit voorstel sprak de heer *Hindley*, lid van het Engelsche parlement, die de verbazende opofferingen, welke de oorlog noodzakelijk maakt en de verderfelijke uitwerking van denzelven, breedvoerig ontwikkelde. De rabbijn *Stein* uit Frankfort, betoogde, dat men ter bereiking van het voorgestelde doel, niet enkel op de regeringen, maar vooral op de wetgevende kamers moest trachten te werken, om eene algemeene ontwapening te erlangen. In plaats van het ijzer te gebruiken tot het smeden van doodelijke wapens, moest men hetzelve bezigen tot nuttige werktuigen en tot het aanleggen van spoorwegen, om langs dien weg de zegeningen des vredes te vermeederen en uit te breiden.

De eerwaarde dr. *Buller*, afgevaardigde uit Missouri, betoogde de nutteloosheid der staande legers, door het voorbeeld der Vereenigde Staten, waar, in weêrwil van derzelver onmetelijke uitgestrektheid, dusdanige legers ontbeerd worden, terwijl kleine Europesche staten 100,000 man onder de wapens houden. Hij uitte zich vervolgens met geestdrift over de Amerikaansche instellingen en over het geluk van een algemeenen vrede onder de volken.

Emile de Girardin betoogde, dat de staande legers de beide zuilen der maatschappij, den arbeid en vrijheid, ondermijnen. Hij ontwikkelde vervolgens het denkbeeld van een Europeesch verbond, waarin de sterkte der legers naar de bevolking moest worden vastgesteld; betoogde, dat de conscriptie in allen gevalle afgeschaft en door vrijwillige werving vervangen behoorde te worden. *Cobden* nam mede nog eens het woord om te betoogen, dat de staande legers in vredestijd nog verderfelijker waren dan de eigenlijke staat van oorlog, waarvan ten minste een einde te verwachten was. Ook de Nederlanden waren heden bij het congres vertegenwoordigd door de heeren *Drucker* en *Suringar* uit Amsterdam, die men beide met genoegen heeft gehoord. De eerstgenoemde heeft onder anderen gezegd, dat de verbazende sommen, die door de staande legers worden verslonden, doelmatiger konden gebezigd worden tot de afbetaling der schulden, waarin de meeste staten tot over de ooren staken, en die alsnu gedekt moeten worden door het heffen van drukkende belastingen. Nog hebben eenige leden gesproken, maar hunne argumenten kwamen meestal op het reeds gezegde neder.

Frankfort, 24 *aug*. De jongste berigten uit Berlijn melden als stellig, dat het Pruisische kabinet besloten heeft, de uitnoodiging om deel te nemen aan den engeren bondsraad van de hand te wijzen. Deze tijding wordt echter alhier in twijfel getrokken.

— De Badensche regering heeft de Gutenberg-vereenigingen en nog eenige anderen opgeheven, daar deze eene sociaal-demokratische strekking hadden.

Rendsburg, 23 *aug*. *Venedey* is sinds lang vertrokken en heeft, naar het heet, zijne woonplaats te Nienstädten bij Altona gevestigd. Hij vreesde voor eene insluiting van Rendsburg door den vijand en dat hij daardoor verhinderd zoude worden in zijne werkzaamheid als publicist voor ons land. Naar men verneemt staat hij ook in betrekking tot de *Daily-News*.

— De *Voss. Zeitung* schrijft: Berigten uit Kopenhagen bevestigen het gerucht dat de Denen eenen aanval op Rendsburg voor onmogelijk houden en toebereidselen maken om in Sleeswijk te overwinteren. Tot dat einde hebben zij alle wegen, die van Holstein naar Sleeswijk loopen, deels door verschansingen, deels door vergravingen, die voorshands met planken belegd zijn, ontoegankelijk gemaakt. Over de Schlei slaan zij bruggen voor artillerie en infanterie en voorzien zij dezelve met bruggenhoofden. De kanonneerbooten, die in de Schlei gestationeerd zijn, hebben insgelijks in last de bruggen te verdedigen. Dat gedeelte van Sleeswijk, hetwel door de Oostzee en door twee liniën begrensd is, van Flensburg naar Sleeswijk en vervolgens naar Eckernförde, kan derhalve beschouwd worden als de winter-kwartieren der Denen, zoo ten minste het Holsteinsche leger daarin geene verandering brengt.

Van de Elbe, 26 *aug*. Van drieentwintig Duitsche regeringen heeft het stadhouderschap der hertogdommen thans de voorgeschoten kosten der verpleging van de Duitsche troepen in het jaar 1849 ingevorderd en daarvoor ongeveer 1,800,000 Th. geëischt. De verplegings-kosten der rijkstroepen in het jaar 1848 bedragen omstreeks 1,639,000 Th. en zijn nog niet ingevorderd. De geheele schuld, waarvan zoo vele staten thans weigeren hunne bijdrage te voldoen, bedraagt juist 2,718,125 Th. gewis in dezen tijd eene belangrijke som voor het stadhouderschap.

— Volgens de *Kjöbenhagen* is er sprake van eene nieuwe wijziging in het kabinet; dit kan niemand verwonderen, integendeel moet het bevreemding wekken dat zij niet gelijktijdig gevolgd is, toen de Deensche gevolmagtigde te Londen [illegible] te bewerken, dat de [illegible] zouden verklaren voor de integriteit der Deensche monarchie. De aftreding van *Clausen* en *Madvig* zoude onder de tegenwoordige omstandigheden niet alleen hunnen roem niet verminderen, maar veeleer grooter maken; want, daar men thans moet erkennen, dat het door hen vertegenwoordigde staatkundig beginsel, op geenerlei wijze kan doorgevoerd worden, reeds daarom, omdat de algemeene Europesche reactie tot andere overwegingen aanleiding heeft gegeven, — zoo zoude hunne aftreding in dezen staat van zaken, des te meer de opregtheid hunner overtuiging en hunne vastheid van karakter bewijzen. — Volgens hetzelfde blad is de kamerheer *Pechlin* den 19den als buitengewoon gezant naar Berlijn en Weenen vertrokken en reeds in eerstgenoemde plaats aangekomen.

Weenen, 21 *aug*. Tusschen Triëst en Liverpool zal eene regelmatige dienst van stoombooten opgerigt worden. Den 20sten september zal de eerste boot vertrekken.

— Het spoorwegennet over Hongarije zal eerstdaags worden uitgebreid. Met de baan bij Pesth naar Kaschau en Eperies zal spoedig een begin worden gemaakt. De ingenieur *Diemer*, door den minister van koophandel belast met een onderzoek betreffende den overgang der Karpathen, moet de mogelijkheid van het passeren van deze bergketen en het verbinden van bovengenoemden tak met de Galicische baan erkend hebben.

Weenen, 22 *aug*. De reis des Keizers naar Tyrol zal niet plaats hebben; de Keizer zal regtstreeks van Ischl naar Weenen terugkeeren, en wordt heden avond te Schönbrunn verwacht.

— De ongelukkige dichter *Lenau* is heden ochtend overleden.

— De Russische staats-kanselier, graaf *Nesselrode*, wordt eerstdaags alhier verwacht.

— De deelnemers aan het tumult in den schouwburg te Pesth hebben reeds den volgenden dag hunne straf bekomen; 17 ontvingen de slagen, die men aan schooljongens toedeelt, 11 anderen werden onder het leger gestoken.

Berlijn, 23 *aug*. De eergisteren uit Weenen onverwacht ontvangene depêches behelzen, zoo men meent te weten, niets dan eene meer uitvoerige herhaling der laatste Oostenrijksche nota; de zitting van den ministerraad op gisteren heeft alzoo maar kort geduurd. Intusschen zou ik niet durven beweren, dat deze depêches van een zoo geheel onbeduidenden aard zijn. Welligt zal Duitschland binnen kort weder het schouwspel van een vorstencongres beleven, op hetwelk natuurlijk ook Rusland, Engeland enz. hunne gezanten zullen zenden, om onze eenheid te waarborgen. Het ministerieele orgaan, de *Deutsche Réform*, die geheel onder den invloed van den heer *von Radowitz* staat, ziet in deze toenadering van Oostenrijk ook nog niet de definitive eindregeling van het geschil, en meent, dat, zoo lang Oostenrijk de Unie niet erkent, daaraan niet gedacht kan worden.

Eenige invloedrijke leden van het Vorsten-collegie hebben aan de regering eene memorie doen toekomen, waarin ernstig wordt opmerkzaam gemaakt op de gevaren, aan welke Pruisen zich zou blootstellen wanneer het in deze gevaarvolle oogenblikken de verwachtingen des volks weder te leur stelde. Zij betoogen verder, dat Pruisen, door voort te gaan op den ingeslagen weg van inschikkelijkheid jegens Oostenrijk, weldra geheel alleen staan en vroeger of later gedwongen zal worden, aan alle eischen van Prins *v. Schwarzenberg* toe te geven. Op deze voorstellen is nog geen antwoord ontvangen.

Men verhaalt, dat eenige ministers voorgesteld hebben de Unie in een of- en defensief verbond te veranderen, terwijl de heer *von Radowitz* zich voor het behoud derzelve, d. i. voor een langzaam wegkwijnen verklaarde.

Berlijn, 24 *aug*. Het bevestigt zich, dat ter zake van Sleeswijk-Holstein met Engeland nota's zijn gewisseld, doch blijkt het tevens, dat de depêches van Lord *Palmerston* minder vriendschappelijk luiden. Gisteren is te Berlijn de uitnoodiging ontvangen, om het Londensche protocol te onderteekenen. Pruisen is voornemens afwijzend te antwoorden, terwijl Oostenrijk wederom schijnt te wankelen.

— Mecklenburg heeft zich ook niet verklaard of het in de Unie blijft of niet. Dit zal bij vele anderen ook tot den 15den october twijfelachtig zijn.

— De Pruisische gezant zal, naar men verneemt, te Weenen op zijnen post blijven.

— De Oostenrijksche gezant alhier is naar Hamburg vertrokken.

— De Belgische gezant heeft met den minister van koophandel in de laatste dagen onderscheidene bijeenkomsten gehad.

— De minister van Binnenlandsche Zaken heeft het blad, *Sachsische Postillon*, het weekblad *Prometheus* en het tijdschrift *der Fortschritt* in Pruisen verboden.

— Uit Norderney wordt het overlijden gemeld van den bekenden voormaligen Poolschen generaal *Prondzynski*.

— Een der gevaarlijkste roovers in Posen is dood op den straatweg liggende gevonden. Wie hem gedood heeft is onbekend. Zijn schedel was geheel ver- [illegible]

Keulen, 20 *aug*. Onze tentoonstelling [illegible] 285 schilderijen in olieverw, waarvan 95 aan de Nederlanden toebehooren. België heeft er 88, Frankrijk 21 en Duitschland 81 geleverd. Van *B. C. Koekoek* zijn 2 landschappen, een zomer- en een wintergezigt ten toon gesteld, die de algemeene aandacht trekken. De prijs van ieder was slechts 400 rth., weshalve de vereeniging zich haastte het zomerstuk aan te koopen ter verloting onder de leden; men gelooft, dat ook het wintergezigt zal worden gekocht, zoodra de middelen zulks veroorloven. De prijzen van al de schilderijen zijn opmerkelijk laag gesteld; het duurste, van *Friederike O'Connell* te Brussel, kost 4000 frs.

DENEMARKEN.

Altona, 23 *aug*. Gisteren arriveerden hier 28 kanonnen, allen zesponders, voor de Holsteinsche armee, en werden onmiddellijk verder verzonden.

— Volgens een officieel rapport zijn in den slag bij Idstedt, van de zijde der Holsteiners gesneuveld, 22 officieren, 2 artsen, 36 onderofficieren en 476 soldaten. Gewond liggen in de hospitalen alhier, 31 officieren, 73 onderofficieren en 687 gemeenen en in Deensche hospitalen, 14 officieren, 51 onderofficieren en 347 gemeenen. Gevangen zijn 10 officieren, 18 artsen, 57 onderofficieren, 1005 soldaten; makende alzoo in het geheel een verlies van 77 officieren, 20 artsen, 217 onderofficieren en 2515 soldaten.

ENGELAND.

Londen, 24 *aug*. Volgens eene officieële opgave heeft de verklaarde waarde van de Britsche producten en manufacturen naar de koloniën en onderhoorigheden van de Britsche kroon in 1849 bedragen 16,594,687 £, waarvan naar Indië, vaste land, Singapore en Ceylon, 6,803,215 £, Hongkong 651,969 £, Australie en Nieuw Zeeland 2,080,364 £, Noord-Amerikaansche koloniën 2,279,193 £, West-Indische kolonien 2,025,019 £.

— Men geeft thans als een penningmagazijn uit al de redevoeringen van wijlen sir *R. Peel*, van zijne eerste optredingen in het Parlement, van het jaar 1810 af.

— Er zijn berigten van de Kaap de Goede Hoop tot 16 juni ontvangen. De kolonisten der oostelijke gewesten begonnen aan te dringen op een afzonderlijk gouvernement. De handel nam in de [illegible] sterk toe. Op Dassen-eiland was eene groote [illegible] veelheid guano ontdekt, waarvan men ladingen naar Engeland zoude brengen.

— Er zal in Westminster (1 Old Palace Yard) een register geopend worden tot inschrijving van adressen van diegenen, die aan de uit de provinciën opkomende ambachts- en werklieden gedurende de tentoonstelling huisvesting en het noodige wenschen aan te bieden, en zullen er geschikte middelen beraamd worden, om deze lieden bij aankomst behoorlijk onderrigt omtrent een en ander te geven; tevens verwacht men dat er een tarief van betaling voor de te verschaffen geriefelijkheden zal vastgesteld worden.

— De hoogleeraar in de natuurlijke wijsbegeerte te New-York, *J. M' Culloch*, smelter der Vereenigde Staten aan de munt te Philadelphia, heeft een middel uitgevonden, om verzilverd of met ander metaal vermengd goud te zuiveren, voor de helft van de onkosten en met eene groote tijdsbesparing. Men gelooft dat de regering deze uitvinding zal koopen.

— De volgende opgaven zijn dezer dagen [illegible] gemaakt:

In 1785 werd de bevolking van Groot-[illegible] en Ierland geschat op 12,336,932 zielen [illegible] 1849 op 29,105,822; zijnde eene vermeerdering [illegible] omstreeks 125 pCt. Zulks was in [illegible] verdeeld, als volgt: bevolking van Engeland en Wallis 8,016,000; Ierland 2,845,932; Schotland 1,475,000. De telling van 1849 leverde de volgende resultaten op: Engeland en Wallis 17,759,412; Ierland 8,505,812; Schotland 2,840,598. Vóór 1801 had in Engeland en Wallis geene volkstelling plaats, maar bovengemeld cijfer is volgens de berekeningen van den heer *Rick-*

man. Bij de raming van 1849 zijn de militairen en de bewoners der eilanden in de Britsche wateren niet medegerekend. De bevolking dezer eilanden was vóór 1821 nooit opgenomen; alstoen bedroeg zij 89,508; in 1831 103,710 en in 1841 123,492. Men rekent, dat Ierland echter gedurende de laatste bezoeking van hongersnood en cholera een millioen inwoners zal verloren hebben; het getal dergenen die als landverhuizers vertrokken zijn, wordt over de laatste 10 jaren ook op een millioen geschat.

— Te Evesham, in Worcestershire, zijn dezer dagen achter een huis de overblijfselen van drie menschelijke ligchamen ontdekt. Een gedeelte daarvan was verkoold en bevond zich in een aarden pot. Men verdiept zich in gissingen, hoe die lijken daar komen.

— De dagbladen deelen den tekst mede eener overeenkomst tusschen de kabinetten van Groot-Brittannie en van de Vereenigde Staten gesloten, ten opzigte van den aanleg van een kanaal over de landengte van Panama.

Deze overeenkomst heeft ten doel, om de volstrekte onzijdigheid van het kanaal te waarborgen, en te bepalen, dat geen van de beide contracterende mogendheden een uitsluitenden invloed zal trachten uit te oefenen op het rijk, waardoor het kanaal loopt. De beide regeringen verbinden zich, om de werkzaamheden van het begin tot het einde te beschermen, zoowel als de maatschappijen die de onderneming wenschen te doen, terwijl zij na de voltooijing insgelijks alle in beslagneming of gewelddadigheid zullen beletten. Zij verbinden zich verder, om alle mogendheden, waarmede zij op een vriendschappelijken voet staan, uittenoodigen, deel te nemen in deze overeenkomst.

BELGIE.

Brussel, 25 *aug*. De laatste berigten aangaande het verblijf van den President der Fransche Republiek in den Elzas, bevestigen volkomen het gisteren medegedeelde. Zelfs de *Patrie* erkent dat bij de wapenschouwing door *Lodewijk Napoleon* te Straatsburg gehouden, de nationale garde uitsluitend geroepen heeft: *Leve de Republiek!* welke kreet door de linietroepen beantwoord werd met dien van: *Leve Napoleon!* Niets, gelooven wij, is onstaatkundiger en gevaarlijker dan aldus de troepen en de nationale garde tegen over elkander te plaatsen, en zoodoende eenen tweespalt tusschen hen te doen ontstaan, die de ernstigste gevolgen zoude kunnen hebben.

Daar, zoo als men weet, de stedelijke raad van Straatsburg volstrekt geene fondsen heeft willen aanwijzen voor het bij inschrijving georganiseerde banket tot ontvangst van den President, heeft laatstgenoemde bij die gelegenheid wederom eene redevoering uitgesproken, waarin hij op nieuw de verzekering geeft van zijnen eerbied voor de constitutie. In die rede heerschte echter een zekere bittere toon en er komen, tegen diezelfde constitutie, waaraan de President verklaart zich te willen onderwerpen, aanvallen voor, die men niet vernam bij zijne te Lyon uitgesprokene redevoering.

De commissie voor de prorogatie heeft beslist dat er geene reden bestond om de Wetgevende Vergadering bijeen te roepen vóór het tijdstip waarop de prorogatie eindigt. Welke dringende quaestie eene onmiddellijke bijeenroeping noodzakelijk zoude kunnen maken, is dan ook volstrekt niet na te gaan.

Het wordt hoe langer zoo waarschijnlijker dat eene der eerste quaestiën waarmede de Wetgevende Vergadering zich na hare terugkomst zal bezig houden, de herziening der kieswet zal zijn. Alle partijen zijn het nagenoeg daarover eens, dat die wet, waarvan het beginsel uitmuntend is, omdat dit ten doel heeft het algemeen stemregt te zuiveren en het de wezenlijke uitdrukking van den volkswil te doen worden, zulke verkeerde bepalingen bevat, dat zij het beginsel zelf van aard doen veranderen, en geenszins het doel doen bereiken dat men zich had voorgesteld.

De legitimistische partij zal in massa met de linkerzijde voor de herziening stemmen. Het schijnt dat dit een der zeer weinige punten is waarover de verschillende nuancen dezer partij het te Wiesbaden eens zouden zijn geworden. Ook zoude men bepaald hebben dat de geheele partij de wet op de maires verwerpen en een beroep op het volk, om te beslissen over de quaestie van den regeringsvorm, republiek of monarchie, ondersteunen zoude.

— De fransche avondbladen van gisteren melden dat het Londensche protocol, betreffende de aangelegenheden van Denemarken, den 23sten door den Oostenrijkschen gezant baron *Koller* geteekend is. Men zal zich herinneren dat die gezant naderhand weigerde dit stuk te onderteekenen, waarop de vertegenwoordigen van Frankrijk, Engeland, Rusland en Denemarken, den 2 augustus te Londen hunne handteekening plaatsten. Nu blijft de Pruisische gezant nog alleen over. Men weet in welke bewoordingen hij tegen dat protocol geprotesteerd heeft.

— Men heeft te Hâvre berigten uit Buenos Ayres, van den 26 junij ontvangen. Bij het vertrek van het stoomschip was het gerucht verspreid, dat het de fransche agenten eindelijk gelukt was zich met de Argentijnsche regering te verstaan. Men zeide echter niet of de concessiën gedaan waren door de heeren *Lepredour*, *Gamy de Roslau* of door *Rosas*. De laatste veronderstelling is de minst waarschijnlijke. Bovendien weet men of het gesloten project van overeenkomst van dien aard was, dat het door de zaakgelastigden definitief konde gesloten worden of dat het vooraf door het Fransche gouvernement geratificeerd moest worden.

De diplomatieke betrekkingen tusschen de Argentijnsche regering en Sardinië, die sedert het vertrek van den baron *Picolet d'Hermillon* waren afgebroken, waren hervat. De heer *Antonio Dunoyer* was bij besluit van 10 juni erkend als consul-generaal van den Koning van Sardinië.

— Tegen woensdag 28 augustus wordt een pleiziertrein van Brussel naar Londen georganiseerd, à 30 francs de persoon, voor heen en terug binnen 6 dagen. Slechts 200 personen mogen daaraan deel nemen.

— Thans is aan de spoorwegen de schade weder hersteld, die door overstrooming veroorzaakt is, zoodat de circulatie weder vrij is. Onder de personen die zich alhier te Brussel jegens de slagtoffers der overstrooming hoogst verdienstelijk gemaakt hebben, noemt men zekeren heer *van Overloop*, chef de bureau aan het ministerie van Buitenlandsche Zaken, die ongeveer 100, alsmede zijne buurvrouw *Henriette Gregoire*, die meer dan 50 arme lieden, in hun huis geherbergd, gevoed en van al het noodige voorzien hebben, tot dat het mogelijk was hen naar het St. Jans-hospitaal te vervoeren. Zekere heer *Cantoni* was van 3 ure namiddags tot laat in den avond in de weer om menschenlevens te behouden; met den agent van politie *Dorgny* stond hij een geruimen tijd letterlijk tot aan den hals in het water, en had het geluk, meer dan 80 vrouwen, grijsaards en kinderen te redden en aan een wissen dood te ontrukken.

— De *Précurseur* meldt, dat de paspoorten, bij aankomst der Engelsche en Nederlandsche stoombooten, weder als vroeger van de reizigers worden gevraagd.

FRANKRIJK.

Parijs, 24 *aug*. Men maakt te Cherbourg groote toebereidselen, als of de aanstaande komst van den President der Republiek aldaar reeds vast bepaald was. Reeds is vastgesteld, dat bij die gelegenheid hardzeil-partijen zullen plaats hebben. Sommige hooge personaadjes uit Engeland zullen bij gelegenheid van de revue, welke de President over het Fransche eskader te Cherbourg zal houden, aldaar vereenigd zijn.

— Eene zonderlinge zaak is op dit oogenblik bij het geregtshof der Seine aanhangig. Zekere heer *D* deed voor eenige dagen een pleiziertogtje naar Londen en ontmoette aldaar zekeren agent, die hem aanbood in het huwelijk te treden, met een bekoorlijk, welopgevoed, maar onbemiddeld meisje. Den heer *D* lachte dit aanbod toe en gaf er gevolg aan. Maar hoe was hij verwonderd, toen het weldra bleek, dat zijne wederhelft weduwe en moeder van 7 kinderen was. Hij wil thans het huwelijk nietig doen verklaren en voert als reden van het misverstand aan, dat hij geen Engelsch en de agent geen Fransch verstond.

— De verdienstelijke geschiedschrijver *Bazin* is gisteren morgen overleden, bijna in denzelfden ouderdom als *de Balzac* en insgelijks aan eene hartziekte. De heer *Bazin* was gunstig bekend door zijn werk over *Lodewijk XIII* en *Mazarin*, en deelde met *A. Thierry* den grooten historischen prijs van de Fransche academie.

— Men meldt, dat een Fransche zendeling, gevestigd in de provincie Laos-Anamite, een voortreffelijk geneesmiddel ontdekt heeft tegen de cholera. Het is eene plant, welke in het bergachtig gedeelte des lands groeit, en daar zeer menigvuldig is. Terwijl de cholera in Cochinchina, en andere streken van het verre Oosten, de bevolking wegmaaide, bleef het zuidelijk gedeelte van Laos-Anamite verschoond, hetgeen men aan het gebruik van bovengenoemde plant te danken had.

— Hier ter stede is de generaal *de Castro*, gewezen president der republiek Costa Rica, aangekomen met zijnen voormaligen eersten minister, doctor *Toledo*. Deze laatste komt hier proeven nemen met de zaden van eenen boom, *Cedrore* genaamd, welke de eigenschap hebben, om de dolheid, alsmede de slangenbeten, te genezen. Een student in de geneeskunde, de heer *Auguste Guillemin*, heeft zich vrijwillig aangeboden, om zich door een adder te laten bijten; op het einde dezer maand zal de proef plaats hebben. De heer *Guillemin* zal door chloroform bedwelmd worden; daarop zal men zijn arm laten bijten door een getergden adder en hem voorts met de genoemde zaden behandelen. Diezelfde proef zal ook met onderscheidene dieren genomen worden.

— De *Gazette des Tribunaux* deelt het volgende mede:

Een aanzienlijk persoon, de heer *Th*. . . ., legde gisteren met zijnen zoon een bezoek af bij zijnen broeder den baron *Th*. . . . Er ontstond eene woordenwisseling, waarop eerstgenoemde, door drift vervoerd, met een dolkmes zijnen zoon eene zware wonde in den buik toebragt en vervolgens den baron aan den schouder kwetste. Toen hij deze daad verrigt had kwam hij plotseling tot bezinning; wanhopig over hetgeen hij gedaan had, opende hij een venster en sprong uit de tweede verdieping op straat. Hij kwetste zich echter slechts ligtelijk en ook de wonde van zijnen broeder is niet gevaarlijk. De zaak is in handen der justitie.

— Eene tot dusverre onbekende ziekte treft de wijngaarden in de omstreken van Parijs, en zal misschien menig wijngaardenier aanzienlijke schade berokkenen. Deze ziekte is niets anders dan een soort van schimmel, die zich met eene verbazende snelheid over de trossen, bladeren en ranken verspreidt. Dagelijks wint de ziekte veld; te Passy is de oogst bijna geheel verloren, men vreest geen enkelen tros te zullen kunnen redden.

— De pacha van Egypte heeft veroorloofd, dat de Fransche regering daar te lande huizen en tuinen ten behoeve harer consuls en agenten in eigendom zal mogen bezitten. Tot nu toe was zulks den Christenen in Egypte niet geoorloofd.

— Men merkte gisteren in twee open calèches langs de Boulevards rijdende, acht Indiërs op, met koperkleurige gelaatstrekken, in schitterende kleederdragt gehuld, wier hoeden onder anderen van een zonderlingen vorm en met goud, vederen en edelgesteenten bedekt waren. Het was de gezant van Nepaul met de voornaamste van zijn gevolg, die, van Londen komende, zich over het vasteland en Egypte naar Suez begeven, waar zij zich naar Calcutta zullen inschepen.

Het gelaat van den gezant draagt al de kenmerken van zijn standvastig karakter. Hij heeft te Katmandou den opstand bewerkt waardoor de oude maharadja van den troon werd gestooten ten voordeele van een kind, de speelbal van den minister en de Engelsche compagnie. Zijne reis naar Engeland heeft de Britsche magt in het Himmalaya gebergte aanzienlijk vermeerderd en bevestigd, en indien misschien weldra de quaestie ter sprake mogt komen om Nepaul aan Engeland te verbinden, dan kan het niet wel anders of de gezant zal spoedig al zijn invloed daartoe doen gelden, want hij toch heeft zich op de plaats zelve van de magt en het aanzien van Engeland kunnen overtuigen.

De gezant van Nepaul is hier ter stede met zijn gevolg aan het hotel *Sinet* in de voorstad Saint Honoré afgestapt. De vreemde handelwijze der Indiërs, die zelf hunnen maaltijd bereiden en zich de morgens hunne koe laten brengen, die de melk voor hun ontbijt moet geven, verwekt met hunne andere zonderlinge gewoonten de grootste verbazing in deze wijk.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 26 *aug*. Ons is medegedeeld de volgende naamlijst der nog levende wapenbroeders, tegenwoordig geweest zijnde bij den aanval en de overwinning op Algiers, 27 augustus 1816.

Vice admiraal: *A. W. de Man*.

Schouten bij-nacht: *N. A. de Vries*, *J. C. J. van Son*, *P. Arriens*, *N. L. Koops*.

Kapiteins ter zee: *H. Ketjen*, *H. Rietveld*, *J. P. Wouters*, jhr. *W. A. van Karnebeek*, *D. Bijl de Vroe*, *W. T. Baart*, *P. Sauvage*, *C. Ippius Fokkens*, *F. A. Johr*, *C. van der Hart*, *G. van Limburg Stirum*, *J. F. Bouricius*.

Kapiteins-luitenant ter zee: *J. van der Schaaf*, *D. van der Hart*, *L. de Koning*, *J. A. B. Tadsen*, *A. C. van Braam Houkgeest*, *C. J. Eeg*, *D. J. de Man*, in O. I. dienst.

Majoors, korps Mariniers: *D. Lampens*, *H. L. Brusse*, in O. I. dienst.

Oud zee-officiers: jhr. *W. Hora Siccama*, jhr. *P. D. van Sitters*, *J. A. B. Wiselius*.

Cuirurgijns-Majoors: *G. Robijn*, *H. Schillet*, *N. D. Daalderop*.

Genees en heelkundige: *G. J. Zwaneveld*, te Winterswijk; *R. R. Nauta*, genees- en heelkundige bij 'srijks werf en der mariniers en oogarts te Amsterdam.

Oud officier van administratie 2de kl.: *S. Gestema*.

Consul-generaal: jonkh. *J. T. H. Cliffort Cocq van Breugel*.

Ambtenaars: *C. J. van Kervel*, in O. I. dienst; *W. D. van Berkel*, in O. I. dienst.

Opgemaakt volgens een staat van den 1sten juni 1850. (*Hand.*)

— De generaal *Nahuys van Burgst* heeft aan ons eenen brief gerigt, waarin hij protest aanteekent tegen de eer eener kandidatuur voor het lidmaatschap der Staten-Generaal, welke hem door eene democratische hoofdvereeniging is toegedacht. (*Hand.*)

Haarlem, 25 *aug*. Zaturdag avond heeft alhier een zonderling voorval plaats gegrepen. Een Fransch minister en familie in de *Gouden Leeuw* afgestapt zijnde, maakten na het diné eene kleine wandeling buiten de Zijlpoort. Bij hunne terugkomst was de stadspoort gesloten, ten gevolge waarvan de portier, na de dames te hebben laten passeren, het bepaalde poortgeld verzocht, hetgeen door Zijne Excellentie waarschijnlijk niet begrepen, althans geweigerd werd, waarop evenwel door den portier werd aangedrongen. Een der heeren van het gevolg trachtte een einde te maken aan alle die demonstratiën, waar over en weder toch niets van begrepen werd, en bragt evengemelden portier eenige fiksche stompen toe, ten einde voor zich en de overige heeren eenen doortogt te banen. De portier maakte zich echter onmiddellijk meester van eenen hoed en wel van dien van den minister, die hem evenwel spoedig door zijne tegenpartij afhandig werd gemaakt; het gevolg hiervan is geweest, dat gemelde minister, na eene klagte bij den heer burgemeester te hebben ingediend, proces-verbaal

heeft doen opmaken tegen bovengenoemden portier; het verschuldigde poortgeld moet Z. Exc. evenwel debet zijn gebleven. (*Hand.*)

's Gravenhage, 25 aug. Heden morgen is in de residentie overleden de heer *J. van den Honert Thz.*, vroeger procureur te Amsterdam, later procureur bij den Hoogen Raad en het provinciaal geregtshof van Holland, en in de laatste jaren hoofd-commies bij het ministerie van Justitie. Hij heeft zich, door zijne verschillende werken en geschriften, over de wetgeving en regtsgeleerdheid, allezins verdienstelijk gemaakt, en tot in zijne laatste jaren zich door ongewonen ijver en werkzaamheid gekenschetst.

— De groote kerkeraad der Nederlandsche Portugeesche Israëlitische gemeente te 's Gravenhage heeft, in zijne vergadering van gisteren avond, met bijna algemeene stemmen den heer mr. *A. de Pinto* tot afgevaardigde benoemd voor de algemeene vergadering, die, naar aanleiding van de bekende ministeriële circulaires, over de Israëlitische aangelegenheden, in deze residentie zal worden gehouden.

— Gisteren heeft de heer *R. L. van Andringa de Kempenaer*, bij den heer officier van justitie der arrondissements-regtbank alhier, eene aanklagt ingediend tegen den boekhandelaar *A. Verbeek*, te Delft, drukker en uitgever van eene naamlooze brochure, getiteld: *Heldendaden enz.*, en zulks ter zake van laster en hoon door middel van een in het openbaar verspreid en verkrijgbaar gesteld gedrukt geschrift.

— Op denzelfden dag werd te 's Hage van Scheveningen gevankelijk binnengebragt, de persoon van *Arie van den Burg*, die, naar men verneemt, in het begin dezer maand op het zeestrand nabij Katwijk, een aangespoeld lijk van het vrouwelijk geslacht gevonden hebbende, hetzelve van eene aanzienlijke som gelds heeft beroofd. Die persoon, welke reeds tweemaal crimineel is veroordeeld geweest, bevond zich eergisteren avond beschonken in eene herberg, alwaar het de aandacht van de kastelein trok, dat hij, die anders in behoeftige omstandigheden verkeert, den gaanden en komenden man, op sterken drank en bier onthaalde. Nog eene andere omstandigheid wekte de opmerkzaamheid van eenen militair en eene vrouw op, namelijk, dat de huisvrouw van *van den Burg*, die hem kwam roepen, van onder zijn boezeroen een zakje met geld te voorschijn haalde, waarmede zij onmiddellijk het huis verliet, zonder zich verder over haren man te bekreunen. De politie werd van een en ander onderrigt, waarop terstond een onderzoek werd ingesteld, dat de inhechtenis-neming van den verdachte ten gevolge gehad heeft. Vermoedelijk zal de bedoelde drenkelinge de vrouw zijn geweest van den kapitein van de op 9 dezer bij den hoek van Holland gestrande kof *Egberdina Schuringa*.

's Gravenhage, 26 aug. Heden zijn uit deze residentie vertrokken de heer *van Scherff*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister te Frankfort, en de baron *Wilmar*, President van den raad van Luxemburg. Gedurende hun verblijf alhier, hebben zij onderscheidene malen gehoor bij Z. M en bijeenkomsten met Z. Exc. den minister van Buitenlandsche Zaken gehad. Men verzekert, dat hunne reis in verband heeft gestaan met de betrekkingen van Limburg en Luxemburg tot het Duitsche bondgenootschap, en dat Z. M. de groot-hertog en hertog zou toetreden tot de benoeming van den engeren bondsraad, door Oostenrijk voorgeslagen.

— De heer *Bruce*, commissaris des Konings in de provincie Overijssel, bevindt zich bij voortduring in deze residentie. Hij houdt drukke conferentien met den minister voor de koloniën, hetgeen het in omloop zijnde gerucht schijnt te bevestigen, dat die heer in aanmerking zou komen voor de betrekking van gouverneur-generaal van Nederl. Indie.

— Heden heeft in het locaal der teeken-akademie alhier, eene algemeene vergadering plaats gehad van de kiezers van het 1ste en 2de district 's Gravenhage, ter bevordering van eenstemmigheid in de keuze van leden voor de Provinciale Staten in Zuid-Holland. Voor elk der beide districten heeft eene afzonderlijke stemming plaats gehad. Bij beide stemmingen liepen de stemmen zeer uiteen. Een zeer groot aantal personen heeft daarbij stemmen bekomen. Voor het *zesde* kiesdistrict hebben de meeste verkregen, 1o jhr. mr. *W. M. de Brauw* 43; 2o. jhr. *J. Mock* 40; 3o. *F.* graaf *van Hogendorp* 38; 4o. mr. *C. B. Nederburgh* 34; 5o. *E. H.* baron *Rengers van Warmenhuizen* 34 en 6o. jhr. mr. *L. de Witte van Citters* 24. Na de afkondiging van dezen uitslag, die echter niet met volstrekte, maar met betrekkelijke meerderheid was genomen, heeft de voorzitter van het bestuur, graaf *van Hogendorp*, te kennen gegeven, dat hem een last was opgelegd, die hem inderdaad groot leed doet, dat is, om aan de kiezers bekend te maken, dat jhr. mr *L. de Witte van Citters* vast besloten had, het lidmaatschap van de vergadering der Provinciale Staten niet aan te nemen. Meer dan eene reden had dien heer tot dat besluit geleid, waarvan hij zich verpligt zag, mededeeling te doen. Mitsdien is als *zesde* kandidaat voor het 6de kiesdistrict gebragt jhr. mr. *F. G. A. Gevers Deynoot*, die na de heer *de Witte van Citters* de meeste, dat is 21 stemmen, had bekomen.

Hierop vatte jhr. *J. Mock* het woord op en gaf aan de vergadering te kennen, dat het hem hoogst aangenaam was, dat hij voor de betrekking van lid der Provinciale Staten in aanmerking was genomen, en dat, zoo die kandidatuur bij de definitieve stemming, zou worden bekrachtigd, hij alsdan zijne beste pogingen zou aanwenden, om voor de belangen van de provincie werkzaam te zijn en in de vergadering der Provinciale Staten aan het vertrouwen zijner medeburgers te beantwoorden.

Daarna is men overgegaan tot het opnemen der stemmen voor het VIIde kiesdistrict, waarvan de uitslag was, dat het volgende zestal de meeste stemmen heeft bekomen, als: 1o. jhr. mr. *J. H. Caan van Neck*, 47; 2o. jhr. mr. *J. C. de Jonge*, 43; 3o. *H. van Zegwaard*, 36; 4o. mr. *S. Schmolck*, 36; 5o. *S. A. van Hoogstraten*, 33; en 6o. mr. *L. Asser*, 31. Na deze heeren verkregen de meeste stemmen de heeren: *J. L. A. van der Kun*, 28; mr. *J. A. Philipse* 16 en jhr. *de Brauw* 11, enz.

Reeds bij den aanvang dezer vergadering had de voorzitter van het bestuur dezer kies-vergadering zijn leedwezen te kennen gegeven, dat, niettegenstaande het getal kiezers sedert 1848 aanmerkelijk was toegenomen en nu omstreeks 1500 bedraagt, dat der opgekomen kiezers bij elke gehoudene vergadering was afgenomen. Na den afloop van de werkzaamheden herinnerde de voorzitter aan die woorden. Hij voegt er thans bij, dat men twee jaren geleden en vrij algemeen de noodzakelijkheid gevoelde, om eene algemeene openbare vergadering van kiezers te houden. Toen achtte men het dringend noodzakelijk, dat de kiezers trachten zouden zich met elkander te verstaan. Daar echter niemand anders handen aan het werk sloeg, heeft de tegenwoordige commissie zich vereenigd, eenvoudig met het doel, om die algemeene vergadering van kiezers te leiden. Het getal kiezers van het VIIde kiesdistrict, dat nu aanwezig is, heeft slechts 107 bedragen. Het schijnt alzoo, dat de kiezers geene behoefte aan dergelijke algemeene vergadering hebben, of geen lust gevoelen die bij te wonen. Aan welke oorzaak die afwezigheid ook moge zijn toe te schrijven, de commissie vermeent, dat op die wijze het doel, dat zij zich voor oogen gesteld heeft, niet wordt bereikt. Zij meent alzoo voor het vervolg die taak niet verder op zich te moeten nemen en noodigt de kiezers uit, om, zoo zij dit goedvinden, alsdan eene andere commissie of bestuur zamen te stellen.

— Het *Staatsblad* no. 52 behelst een besluit van 22 augustus jl., betreffende de inrigting der begrooting van de enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven.

's Hertogenbosch, 24 aug. Naarmate het tijdstip der verkiezingen voor de leden der Tweede Kamer nadert, naar die mate worden alhier de verwikkelingen grooter en geene middelen worden er gespaard om de goede bedoelingen der hier gevestigde vereeniging, *Vrijheid, openbaarheid, orde*, in een verkeerd daglicht te plaatsen, en hare pogingen tot bevordering van eenstemmigheid in het doen van goede keuzen te verijdelen. Zoo werden heden morgen verschillende briefjes in omloop gebragt, behelzende even zoo vele voordragten van kandidaten; op het eene las men de namen van mr. *Jespers* en mr. *van Heurn*, op het andere die van de heeren *Rouppe van der Voort* en mr. *C. van Heusden*. Wij betreuren deze handelingen, want het zijn middelen, gebezigd om de stemmen te doen verdeelen en alzoo welligt de keuze van personen te bevorderen, die voor de goede zaak niet dienstig zijn.

Hierbij komt nog, dat de gestelde kandidaat mr. *van de Mortel*, na de kandidatuur te hebben aangenomen, daarvoor onverwachts heeft bedankt en er geen tijd overig is om daarin te voorzien. Ten gevolge van dit ontijdig ontslag werd er heden avond eene buitengewone vergadering der vereeniging gehouden, waarin het voorstel werd gedaan, om de leden ten aanzien van het invullen van eenen tweeden naam op het stembriefje volkomen vrij te laten; waartoe werd besloten, nadat het lid mr. *N. F. Sassen* aan de talrijk opgekomen leden een indrukmakend woord van bemoediging had toegesproken, er op wijzende, dat, hoe menigvuldiger de aanvallen en de slagen tegen de schoone beginselen der vereeniging ook waren, zij zelve zoude zegevieren op de bewerkers van behoud en teruggang, en de zegepraal door eendragt en volharding verkregen, des te schitterender zou zijn. De heer *Sassen* eindigde zijne indrukmakende rede, met aan de leden der vereeniging aan te bevelen, hunne briefjes, als blijk van hoogachting voor den heer *Thorbecke*, met dien naam in te vullen.

Eene algemeene toejuiching volgde deze rede op en de vergadering werd, onder den indruk door dezelve te weeg gebragt, door den voorzitter gesloten. (*N. R. C.*)

Arnhem, 27 aug. In de *Ned. Stoompost* leest men het volgende:

De vierde en laatste buis van de Brittannia- of Kokerbrug over de zeeëngte van Menaï is den 25sten juli, des ochtends te 9 ure gelukkig op hare plaats gebragt. Op dat oogenblik bevond de ingenieur *Stephenson* zich met de overige ingenieurs daarbij aanwezig, en ving de beweging aan. Te 10 uro 4 minuten was de buis gesteld en had een afstand van ongeveer 100 el doorloopen. De lengte van deze buis is 143.25 el; haar gewigt bedraagt ruim 1700 ton en de beweging werd door 685 man geregeld. Gedurende de beweging was het de toeschouwers veroorloofd, op de voltooide buis te staan en was deze overdekt met menschen. Door het voltooijen van dit werk, zal de compagnie ongeveer 1000 werklieden, die zich met vrouw en kinderen op deze plaats gevestigd hadden, uit hare dienst ontslaan. De andere buis is sedert 18 maart ll. in dagelijksch gebruik. Bij den doortogt der treinen ontdekt men, dat de grootste doorbuiging niet meer dan $2\frac{1}{2}$ streep bedraagt. Enkele zeer zware steenkolen-treinen deden de doorbuiging tot $1\frac{1}{4}$ duim toenemen. In de eerste dagen van november zal de geheele brug voor dagelijksch gebruik open gesteld worden.

— Op de Wereld-tentoonstelling in het jaar 1851 te Londen te houden, zal zich bevinden een model van de stad Londen op eene schaal van 1 op de 8045 el. Dit model zal in het geheel 8,91 vierkante ellen groot zijn, en zal de juiste plaats aantoonen der publieke gebouwen, kerken, bruggen, spoorwegen, enz., de Theems van Battersea tot Rotherhitthe, en eindelijk de verschillende hoogte der straten.

— Er bevinden zich thans in Groot-Brittanje 775 onderscheidene gas-fabrijken, werkende met een kapitaal, dat op *f* 126,000,000 begroot wordt. De hoeveelheid gevormd gaz bedraagt ongeveer 2,547,000,000 kub. ellen, en de daartoe verbruikte steenkolen ongeveer 1,143,000 ton. Hierbij zijn ongeveer 20,000 menschen werkzaam, en zal er in de mijnen en ijzerfabrijken enz., een gelijk getal menschen hun brood, bij de voorafgaande werkzaamheden, verdienen. Na aftrek van het verlies door lekking, enz., zal de hoeveelheid, aan het publiek geleverde gaz bedragen 2,037,600,000 kub. ellen, hetwelk een licht verschaft, gelijk aan hetgeen door 145,983,126 kannen sperm. olie, kon voortgebragt worden. De kosten aan olie zouden zijn *f* 159,041,472, terwijl het gaz aan de maatschappijen slechts *f* 19,440,000 kost. (*N. R. C.*)

Ingezonden stukken.

Mijnheer de Redacteur!

Vergun dat iemand, die vroeger lange jaren in den kring, waarin het lot hem plaatste, met mond en pen voor hervorming in liberalen zin, voor instellingen, welke de regering tot de zaak, niet van enkele bevoorregte coteriën of personen, maar van het volk zouden maken, gestreden heeft, n op een verzuim verwijze, 't welk, naar zijn inzien, bij deze verkiezingen door de dagbladen begaan is.

Uit alles, wat ik van het verkiezingswerk zie en hoor, schijnt mij boven alles niets zoo duidelijk te blijken, dan dat wij thans lijden door die verminderde belangstelling, welke zoo dikwerf het gevolg is eener behaalde overwinning. Een geweldige schok, welke Europa van het eene einde tot het andere deed beven, werd voor de goede zaak onverwachts de oorzaak eener zegepraal. Op de wijze, waarop de herziening tot stand kwam, mag men met mij gegronde aanmerkingen hebben; betreuren mag men het, dat mannen, die men lang als de hoofden der liberale partij hier te lande geacht had, bij het vervaardigen der nieuwe grondwet, uit menschenvrees en eerzucht, op meer dan één belangrijk punt hunne vroegere overtuiging verloochenden en met hunne vroegere tegenstanders transigeerden; dit alles mag onze achting verminderen voor hen, die toen de toekomst in hunne handen hadden en ons leeren, dat wij op woorden niet te veel vertrouwen moeten, het kan echter de erkenning niet wegnemen, dat 1848 ons eene belangrijke schrede op den goeden weg vooruit deed gaan. De verkiezingen van dat jaar voltooiden het begonnen werk. Een groot gedeelte der vertegenwoordiging toonde besef van hare roeping te hebben; voor hare kloekheid en vastberadenheid moesten de mannen wijken, die, ontrouw aan hunnen vroegeren levensloop, de milde bedoelingen der grondwet in den meest bekrompen zin poogden uit te leggen, of die getoond hadden, voor organisatie volkomen ongeschikt te zijn. In hunne plaats trad aan het hoofd der regering de man, welken elk eerlijk en denkend Nederlander, vriend of vijand, sedert lang als organiserend hoofd bij uitnemendheid had leeren kennen, dien allen tot de rol van hervormer geroepen oordeelden en dien tot daartoe jaloezij en kuiperij buiten de regering hadden weten te houden.

Na die dubbele overwinning schijnt het volk de zege volkomen en verdere inspanning dus doelloos te achten. Van daar de veel mindere deelneming in het verkiezingswerk; maar van daar ook de onzekerheid der kiezers omtrent hen, die zij afvaardigen zullen, om het begonnen werk op den ingeslagen voet ten einde te brengen; van daar de vreemde namen, welke men in enkele kies-districten hoort noemen.

Intusschen zult gij, mijnheer, het met mij eens zijn, dat het voordeel, in 1848 behaald, geheel in de waagschaal zou gesteld worden, indien de keuzen niet in liberalen, maar in reactionairen geest [illegible] ten geschieden. Hoogst belangrijke organieke [illegible] zijn te maken en wanneer de mannen, [illegible] op het verledene dan op de toekomst [illegible] zitting hebben, kan men niet [illegible] verwachten, dan dat de beloften der grondwet ijdele klanken zullen blijven, en dat zij, die niet dan [illegible] tot de tegenwoordige orde van zaken toetraden [illegible] veel mogelijk, in de wet terug zullen [illegible] men, wat zij in de grondwet hun [illegible] verloren geven.

Het is echter niet enkel de ge[illegible]

loosheid, tot welke eene behaalde zege zoo vaak leidt, welke ik meen te moeten beschuldigen: het zijn, dunkt mij, vooral de dagbladen, welke bij deze gelegenheid hunnen pligt niet begrepen hebben. Zij, die op de uiterste voorposten staan, ten einde tegen elk naderend gevaar te waarschuwen, zij behooren het publiek bij de keuzen, tot welke het geroepen wordt, voor te lichten. Men kan niet verwachten, dat alle, dat zelfs het grootste deel der kiezers het *Bijblad tot de Staats-Courant* volgen of alle redevoeringen en stemmingen van de leden der Staten-Generaal nagaan. Maar, zoo ik mij niet geheel bedrieg, is het de taak der dagbladen, het publiek, vooral bij het doen van verkiezingen, op de grieven en verdiensten van de aftredende of afgetreden leden opmerkzaam te maken. Men noeme dit vrij personaliteiten: die personaliteiten, zoo lang zij alleen het publieke, en niet het private, leven des vertegenwoordigers betreffen, hebben niets ongeoorloofds en die zich daaraan niet wil blootstellen, bemoeije zich niet met politiek en sluite zich in den huiselijken kring op.

Ik weet het; men is gewoon den invloed der dagbladen hier te lande laag te stellen, veel lager, geloof ik, dan die in waarheid is. De ondervinding der laatste twaalf jaren heeft het getoond. Zou men zijn waar wij thans staan, zonder den invloed der dagblad-pers? Bij haar vooral is het *gutta cavat lapidem* waarheid. Daarenboven moet die vrees niet van hetgeen een wezenlijke pligt is terughouden. En dat het een pligt is, hebben vóór de herziening van 1848 de dagbladen altijd getoond te beseffen. In allen toch, die politieke vertoogen inhielden, werd in de maand juni het parlementair gedrag der aftredende leden beoordeeld en naar gelang dit gunstig of ongunstig uitviel, hunne herkiezing of vervanging aan de Provinciale Staten op het hart gedrukt. Men bepaalde zich toch niet, gelijk nu, bij algemeene phrases. Waarom het thans, nagelaten? Of zouden de dagbladen gelooven vroeger op de Provinciale Staten meer invloed gehad te hebben dan op de tegenwoordige kiezers? Ik kan het niet denken.

Ik weet zeer wel dat inmiddels de rollen gewisseld zijn. Vóór 1848 was bijna de geheele drukpers, voor zoo verre zij niet door de ministers bezoldigd werd, aan de regering vijandig, thans integendeel is zij voor het kabinet gunstig gezind. Maar verandert dit iets in de zaak? Is het daarom minder haar pligt, het publiek bij de verkiezingen voor te lichten? Een zeer aanzienlijk gedeelte der burgerij wordt door de nieuwe kieswet voor het eerst tot dit werk geroepen. Hare keus moet toonen wat zij wil: of zij, zoo veel mogelijk op den ingeslagen weg wil terug keeren, dan of zij dien verder vervolgen wil. Ik geloof niet dat daaromtrent bij het groote publiek veel verschil van gevoelen bestaat. Het wil vooruit en het ministerie, zoo lang het de grondwet in ruimen, milden zin uitlegt, ondersteunen. Het wil in de vertegenwoordiging geene reactionairen, die ons tot het verledene terug zouden willen brengen, maar mannen, die, gunstig voor de nieuwe orde van zaken gezind, haar een krachtigen grondslag zullen trachten te geven. Maar had de dagbladpers het publiek bij het onderzoek, wie van de aftredende leden al of niet aan dien wensch voldoen konden, niet behooren bij te staan? Waarom gezwegen over de reactionaire strekking van den heer GROEN, die de Kamer in een dispuutcollegie over algemeene beginselen, voor toepassing onvatbaar, wil veranderen en met eindelooze redeneringen en vinnigheden tegen personen, den kostbaren tijd doet verloren gaan? Of gelooft de dagbladpers, dat de heer VAN HALL, dat type van verwaandheid en eerzucht zonder talent, een ijverig medearbeider zal wezen aan een werk, hetwelk hij met alle inspanning poogde te voorkomen en in zijne geboorte te verstikken? Heeft de dagbladpers voor de milde ten uitvoerlegging van de beginselen der grondwet, verwachting van den heer DONKER CURTIUS, die, in kleingeestige bewondering van eigene grootheid verdiept, aan het behoud van het vaderland wanhoopt, wijl hij en zijne vrienden niet meer aan het roer staan?

Zulke mannen passen in geene nieuwe vertegenwoordiging. Even weinig passen daarin b. v. de heeren LUYBEN, SCHIFFER, WINTGENS, VAN DOORN, VAN RANDWIJCK, BORRET, die ons eerder terug zouden willen voeren dan vooruit brengen. Tegen hen had het betaamd de natie te waarschuwen. Van hen heeft zij niets te verwachten, alles te vreezen.

In plaats van dit te doen, heeft men de zaak aan het toeval overgelaten. Ik ben voor den uitslag der verkiezingen ook nog ditmaal niet ongerust; maar wanneer dat zwijgen gewoonte werd, zou ik vreezen dat er onverschilligheid ontstaan zou en aan knoeierij en eigenbaat, ten verderve des lands, eene [illegible] van slagen geschonken zou worden. Onze eeuw is de eeuw der kritiek; zij is bij de keus der vertegenwoordiging even noodig als bij elke andere zaak.

De kritiek van personen, hoe onaangenaam en [illegible] soms, mogen de dagbladen niet uit de handen leggen. Mogten zij dit in het vervolg beseffen!

[illegible] 26 augustus 1850. Q W.

Herinnering aan zekeren baron.

Een zekeren baron, die zich ongelooflijke moeite geeft om lid der Provinciale Staten te worden; die de onderkiesdistrikten door een agent laat afloopen om er circulaires te verspreiden en stemmen te werven; die, met zijn papa, bij verschillende kiezers dezer stad visites is gaan maken en zich niet ontzag om hunne stemmen te vragen (proh pudor!); die ll. maandag den ganschen morgen met papa heeft rond gereden in Arnhem, en met name bezoeken heeft gebragt aan alle winkeliers en leveranciers, welke leden zijn der vrijzinnige kiezers-vereeniging; die vervolgens prijkte op eene lijst, waarbij hij juist door *diezelfde* leden der vereeniging, wier winkels en magazijnen hij des morgens met papa bezocht, schriftelijk als kandidaat werd voorgesteld; — aan dien zekeren baron wordt herinnerd, dat art. 71 der provinciale wet vordert het afleggen van den eed van zuivering, bedoeld in art. 83 der Grondwet. Deze herinnering kan niet overbodig worden geacht, dewijl de ontzaggelijke moeite welke ZHWG. zich gelieft te geven om zich op te dringen, aan ZHWG. wel geen tijd zal laten de grondwet of de provinciale wet in handen te nemen.

Wijders wordt de aandacht van ZHWG gevestigd op de omstandigheid, dat de tijden voorbij zijn, toen, hetgeen op zich zelf laag en verachtelijk was, van verheven aard werd en als geniaal werd bewonderd, wanneer het door een' graaf of baron werd verrigt; helaas! de zeden zijn zoodanig verbasterd dat, hetgeen in een eenvoudig burger afkeuring zou verdienen, evenzeer in hoogwelgeborenen wordt gelaakt. Kwam nu een burger *vragen* om stemmen, gaf hij zich af met middelen als door UHWG. worden gebezigd, — men zou hem, en teregt, met de vingers nawijzen. Geene verdiensten, hoe groot ook, zouden hem vrijwaren voor de algemeene blaam. In dubbele mate, mijnheer de baron, moet die blaam u treffen; want gij vergoedt noch door verdienste noch door bekwaamheid uwe onbeschaamdheid.

Overigens, mijnheer de baron, moet ik u tot mijn leedwezen zeggen, dat al uwe moeite tot niets anders strekken kan dan om u zelven bespottelijk te maken. Er behoort gansch wat anders toe om de achting en het vertrouwen zijner medeburgers te verwerven.

POLITIE.

Diefstal op een *drenkeling* gepleegd.

Tien ponden sterling in goud.
Een gouden oor- of hoofdijzer ineengedrukt.
Twee gouden oor-ringen.
Twee zilveren horologiën.
Een zilveren knipje met koralen beurs, waarop ingewerkt, de namen *Jetske Ounes Brockema.*
Een zilveren reukdoosje.
Een zilveren pepermuntdoosje.
Een bloedkoralen ketting met gouden slot.
Zes zijden zakdoeken.
Drie katoenen dito.
Twee handringen, op de eene van welke de letters G. I. O, op de andere de letters I. O. B. gegraveerd zijn.

Advertentiën.

Burgerlijke stand.

ZUTPHEN:

Van 19 tot en met 23 aug.

Gehuwd: W. Oosterhaar 32 j. met W. Slotboom, 33 j.

Bevallen: A. J. B. Hillege, geb. Antonissen, Z. — M. C. Kappel, geb. Otto, D. — W. B. Harmsen, Z. — G. Jansen, geb. Stevens, Z. — J. Simmers, geb. Boersebroek, Z. — J. B. Jansen geb. Nahuis, Z. — H. W. Garritsen, geb. Schaap, D. — J. Hendriks, geb. Verbeek, D. — B. Klaasen, Z.

Overleden: J. A. v. Zandtbergen, 68 j. — B. Löwenstein, 15 m. — B. Bunnink, huisv. va n H. Bijenhof, 48 j. — H. Branderhorst, 15 m. — J W. Jansen, 6 m.

APELDOORN:

Van 16 tot en met 23 aug.

Gehuwd: A. Klein, 19 j., met H. v. d. Burg, 29 j. — C. Jurriens, 23 j., met A. Massée, 21 j.

Bevallen: A. Modderkolk, geb. Franken, D. — G. v. Veelen, geb. Boswiek, D. — A. v. d. Braak, geb. Dijkgraaf, D. — C. Klopman, geb. Schut, D.

Overleden: G. Schut, 29 j. — A. Willems van Oene, huisv. van H. Lammers Mulder, 66 j. — H. IJsseldijk, 5 j.

Marktprijzen.

ZUTPHEN, 15 augustus.

De vrij voldoende aanvoer van *Tarwe* en *Rogge*, vond tot klimmende prijzen gretige koopers, vooral de Nieuwe *Rogge*, die naar wensch in het verbruik voldoet; deze gold van *f* 5.45 tot 5.90. Oude en Jarige van *f* 5.00 tot 5.60. — De nieuwe *Tarwe* was zeer uiteenloopend van kwaliteit, meerendeels niet mooi van kleur en veelal blaauwpuntig; naar deugd deed deze van *f* 7.00 tot 8.35. Jarige van *f* 8.25 tot 8.75. — *Boekweit* ook hooger, van *f* 5.00 tot 5.50. — Van *Aardappelen* verscheept 600 mud tegen *f* 1.30. — *Boter:* Van *f* 12.50 à 14.50 het $\frac{1}{8}$ Vat.

Waterhoogte te Arnhem.

27 Aug. 2 El 1 Palm 5 Duim; gew. 0 D. gev. 3 D.

De prijs dezer courant is *f* 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels *f* 1.00 elke regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.